

arbejdsgivere og sige, nå, så må vi hellere indskrive i grundloven, at sådan noget må man ikke. Det synes jeg er et misbrug af grundlovsdiskussionen, så jeg synes, fru Birthe Rønn Hornbechs eksempel var meget ilde valgt.

Jeg vil meget hellere have, at arbejdsgiveren stiller sig frem og siger: Vi er principielt modstander af den slags. Derfor kan man ikke på vores virksomhed gøre det. Så ville vi få noget larm med nogle fagforeninger, så ville de tage en arbejdskamp, og så ville nogen vinde, men det ville være en fair kamp. Det skal ikke føres ind i en grundlovsdiskussion i Folketinget.

(Kort bemærkning).

Søren Søndergaard (EL):

Jeg synes ikke rigtig, fru Birthe Rønn Hornbech svarede på de spørgsmål, der blev stillet af hr. Jacob Buksti, og det hænger måske lidt sammen med lige præcis spørgsmålet om individet og kollektivet og sammenhængen derimellem.

Fru Birthe Rønn Hornbech kritiserer eksklusivaftalerne, fordi de jo er udtryk for pression over for arbejdsgiverne, men vi har jo faktisk anerkendt som en grundlovssikret rettighed, at vi accepterer pression på arbejdsmarkedet.

Accepterer vi f.eks. ikke den pression, der består i, at vi har noget, der hedder strejkeret? Eller accepterer vi ikke den pression, der eksisterer ved, at vi har noget, der hedder retten til lockout? Eller accepterer vi ikke den pression, der ligger i, at en arbejdsgiver siger, at hvis ikke resultatet af en eller anden folkeafstemning bliver sådan og sådan, så lukker jeg min virksomhed og flytter den til udlandet? Eller hvad?

Så jo på arbejdsmarkedet er der meget pression, og det er klart, at når man har en situation, hvor der er meget pression, så må folk selvfølgelig slutte sig sammen for at stå stærkest mulig, og det er sådan set bare det, eksklusivaftalerne handler om.

(Kort bemærkning).

Birthe Rønn Hornbech (V):

Når hr. Aage Frandsen rejser spørgsmålet om, hvordan vi skal lovgive i grundloven, om det skal være sådan, at lovgivningsmagten skal pålægges at lovgive på en bestemt måde, så mener jeg vi er inde på et meget grundlæggende spørgsmål, som der ikke kan svares et klart ja eller nej på.

Vi mener, at grundloven skal fastsætte nogle rammer, og vi skal på den ene side fastlægge nogle klare grundlæggende rettigheder for den

enkelte borger, og vi skal på den anden side være meget varsomme med positivt at pålægge kommende Folketing at lovgive på en bestemt måde. Det vil blive en meget grundlæggende diskussion i det kommende arbejde.

Så er hr. Peter Duetoft og hr. Søren Søndergaard igen inde på eksklusivaftaler. Nu vil jeg altså godt sige, at det, som vi er optaget af, det, som vi har fremsat beslutningsforslag om her i Folketingssalen, er, at den enkelte borgers foreningsfrihed også fortolkes på den måde, at den enkelte borger ikke kan tvinges ind i en forening.

Det er hr. Søren Søndergaard, der har meget travlt med, hvad arbejdsgiverne må og ikke må. Det, vi holder os til, er, at foreningsfrihed, som ligesom de andre frihedsrettigheder efter grundlovens formulering gælder enhver, altså også skal gælde den omvendte situation, at man har frihed til at sige nej, også hvis man er ansat på arbejdsmarkedet, og den frihed er der jo ikke i dag.

Det kan godt være hr. Søren Søndergaard siger, at så slår man sig sammen. Ja, men vi er altså imod, at det gruppetyranni sker på bekostning af den enkelte.

(Kort bemærkning).

Peter Duetoft (CD):

Ja, det er jo en spændende frihedsdiskussion. Min påstand er: Friheden er der jo. Mig bekendt kan man ikke pålægge en ansat et specielt medlemskab med tilbagevirkende kraft, var jeg ved at sige. Der har vi lovgivningsmæssigt sikret, at folk ikke bliver smidt ud af deres job, fordi de ikke vil melde sig ind i en fagforening.

Men den anden frihed er da, at Jensen, der søger et job og får at vide, at en af konditionerne er, at han er medlem af den fagforening, da kan søge et andet job. Der er da ingen, der tvinger Jensen ind i det job. Det er da også en frihed til at vælge, og det, jeg angriber lidt, er, at vi via grundloven skulle gøre det sådan, at det valg bliver frataget folk, for de har jo altid lov til bare at gå ind og sige, nu vil de have det sådan og sådan. Sandheden er jo, at man altså kan sige: Der er nogle konditioner i den virksomhed, som jeg ikke vil gå ind på, så jeg må søge en anden arbejdsplads.

Jeg er enig med fru Birthe Rønn Hornbech i, at det er vigtigt for folk, der er på en arbejdsplads, at de ikke kan blive smidt ud, men det mener jeg også, vi har sikret i den lovgivning, der findes i dag. Den anden situation er så-